

FÖRSKOLA OCH SKOLA

För barn med grav språkstörning finns det i vissa kommuner språkförskolor med **specialistkompetens kring språkstörning**. Barn som har språkstörning i förskoleåldern behöver ofta stöd även i skolan.

För barn och ungdomar med grav språkstörning innebär det en stor utmaning att ta till sig muntlig och skriftlig information anpassad för årskursen. De behöver därför stöd för att klara av skolan, antingen i form av **anpassningar, särskilt stöd** eller specialskola.

En **ordentlig kartläggning** av barnets behov av stöd är utgångs-

punkten för att kunna göra rätt insatser. Att få extra lång tid på sig, möjlighet till täta pauser, tydliga instruktioner och möjlighet till repetition är ett behov hos de flesta med språkstörning.

Det finns **många bra hjälpmedel** som kan göra det lättare att lära. En del behöver mindre undervisningsklasser och/eller egen resursperson.

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) arbetar för att barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning ska få förutsättningar att nå målen för sin utbildning.

DET HÄR GÖR TALKNUTEN

Talknuten/Afasiförbundet arbetar intressepolitisk för att förbättra situationen för personer med språkstörning.

Vi har ett **stort fokus på skolfrågor** då många med språkstörning har det svårt i skolan.

Talknuten **arrangerar föreläsningar** och träffar för anhöriga.

Vi finns i **sociala medier**.

Vi ordnar varje år ett **sommarläger** för barn och unga med språkstörning/DLD.

Vi utgår från Konventionen om barnets rättigheter, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt allas lika värde.

KORT OM TALKNUTEN

- Vi arbetar för att personer med språkstörning/DLD ska kunna delta i samhället på lika villkor som andra.
- Vi arbetar nationellt och lokalt med frågor som rör barn, unga och vuxna med språkstörning, skola/utbildning och stöd till anhöriga.
- Vi ordnar varje år ett läger för barn och unga med språkstörning.

SÅ HÄR BLIR DU MEDLEM

Ring 08-545 663 60 eller gå in på www.afasi.se

e-post: talknuten@afasi.se telefon: 08-545 663 60

webb: www.afasi.se/talknuten

Följ Talknuten på Facebook

Foto: Jyrki Sivenius.

På bilderna: Adam och Jasmina har båda en språkstörning.

Produktion: Voff Media AB. Text: Afasiförbundet. Afasiförbundet ©, 2019

Afasi
FÖRBUNDET I SVERIGE

Vi vägrar vara tysta!

TALKNUTEN

Talknuten är Afasiförbundet verksamhet för barn, unga och vuxna med språkstörning/DLD och deras anhöriga. Alla med intresse för våra frågor är välkomna som medlemmar. Tillsammans kan vi förbättra situationen för människor med språkstörning/DLD.

DET HÄR ÄR SPRÅKSTÖRNING/DLD

Språkstörning/DLD är en medfödd funktionsnedsättning som innebär att en person inte har samma språkliga förmåga som jämnåriga. Den som har en språkstörning/DLD kan ha svårt att förstå vad andra säger och/eller att prata så att andra förstår. Språkstörningen kan vara allt från lätt till grav.

DLD står för Developmental Language Disorder och är ett nytt begrepp för språkstörning. DLD beskriver både språklig utveckling och de sociala och psykologiska följderna av språkstörning.

En språkstörning visar sig inom ett, två eller alla tre av dessa områden:

Form – uttal, språkljud, betoning, grammatik, höra vilket ljud ett ord börjar eller slutar med.

Innehåll – ordförståelse, ordproduktion, ordförråd, instruktioner, ordna ord i olika kategorier.

Användning – samtal, tolkning av ögonkontakt, kroppsspråk, gester, sociala regler, situationsanpassat språk, ironi och bildliga uttryck.

Den som har en grav språkstörning har svårigheter inom alla tre av dessa områden, eller möter omfattande hinder inom ett av dem.

Den som har en funktionsnedsättning utvecklar ofta andra styrkor och strategier som kan hjälpa till att kompensera funktionsnedsättningen. Det är centralt att få känna sig accepterad för den en är för att skapa god självkänsla. Att få beröm, anpassningar och krav på rätt nivå är viktigt.

SÅ HÄR UPPTÄCKS SPRÅKSTÖRNING/DLD

Logoped är den yrkesgrupp som både utreder och ger personer med språkstörning stöd i att kommunicera och träna sitt språk.

Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK), olika typer av bildstöd, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) och samtalsmattor är exempel på stöd som används.

Med screeningtest kan barnsjuksköterskor fånga upp språkliga svårigheter av djupare karaktär hos fyraåringar och remittera till logoped för vidare utredning.

Språkstörning/DLD kan ta sig **olika uttryck hos flickor och pojkar**. Fler pojkar än flickor får diagnosen språkstörning. Det finns många flickor som har språkstörning men som inte upptäcks.

Vid flerspråkighet uppträder en språkstörning i båda språken. Det kan vara svårare att upptäcka

språkstörning hos flerspråkiga barn, eller barn med svenska som andraspråk.

Flera funktionsnedsättningar är vanligt hos de som har språkstörning, till exempel dyslexi, dyskalkyli och/eller ADHD/ADD, ASD/Aspergers syndrom, autism.

Sociala svårigheter kan i vissa fall vara en indikation på försenad språkutveckling. Uppmärksamhet, samspel, turtagning och mentalliseringsförmåga är exempel på sådant som kan vara svårt för barn med språkstörning/DLD.

Hos en del **upptäcks språkstörning sent**. Det kan handla om att personen har hittat strategier att klara sig som lett till att hon/han/hen inte har uppmärksammats trots svårigheterna. Språkstörningen kan ha dolts av annan funktionsnedsättning. Kunskapen om språkstörning/DLD är generellt låg i samhället.

Ditt medlemskap är viktigt, tack för att du stödjer Talknuten!

